

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 5 päivänä heinäkuuta 2023,

ehdotuksesta unionin talouspolitiikan ohjausjärjestelmän uudistamisesta

(CON/2023/20)

(2023/C 290/03)

Johdanto ja oikeusperusta

Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 12 päivänä toukokuuta 2023 Euroopan unionin neuvostolta ja 27 päivänä kesäkuuta 2023 Euroopan parlamentilta lausuntopyynnön ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi talouspolitiikan tuloksellisesta koordinoinnista ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta (jäljempänä 'ehdotettu vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskeva uusi asetus')⁽¹⁾. EKP vastaanotti 12 päivänä toukokuuta 2023 Euroopan unionin neuvostolta lausuntopyynnöt ehdotuksesta neuvoston asetukseksi liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 muuttamisesta (jäljempänä 'vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotetut muutokset')⁽²⁾ ja ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun direktiivin 2011/85/EU muuttamisesta (jäljempänä 'julkisen talouden kehyksiä koskevaan direktiiviin ehdotetut muutokset')⁽³⁾; viimeksi mainittuun viitataan yhdessä ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennalta ehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen ja vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten kanssa jäljempänä ilmaisulla "komission ehdotukset".

EKP:n toimivalta antaa lausunto ehdotetusta vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevasta uudesta asetuksesta ja julkisen talouden kehyksiä koskevaan direktiiviin ehdotetuista muutoksista perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 4 kohtaan ja 282 artiklan 5 kohtaan, koska talouspolitiikan tehokkaalla yhteensovittamisella ja julkisen talouden monenvälisellä valvonnalla on merkitystä SEUT-sopimuksen 127 artiklan 1 kohdassa ja 282 artiklan 2 kohdassa sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 2 artiklassa tarkoitetun Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) ensisijaisen tavoitteen eli hintavakauden säilyttämisen kannalta.

EKP:n toimivalta antaa lausunto vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotetuista muutoksista perustuu SEUT-sopimuksen 126 artiklan 14 kohdan toiseen alakohtaan, jossa määrätään, että neuvosto antaa muun muassa EKP:tä kuultuaan asianmukaiset säännökset liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä, jolla on merkitystä myös edellä mainitun EKPJ:n ensisijaisen tavoitteen kannalta.

Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

Yleiset huomiot

EKP suhtautuu myönteisesti komission ehdotuksiin EU:n talouden ohjausjärjestelmän uudistamisesta. Uudistuksella pyritään turvaamaan julkisen velan kestävyys ja finanssipolitiikan vastasyklisyys, omaksumaankeskkipitkän aikavälin lähestymistapa finanssipolitiikkaan sekä yksinkertaistamaan kehystä ja lisäämään jäsenvaltioiden sitoutumista siihen. Siinä tunnustetaan myös, että uudistukset, investoinnit ja julkisen talouden kestävyys vahvistavat toisiaan, minkä vuoksi niitä

⁽¹⁾ COM(2023) 240 final.

⁽²⁾ COM(2023) 241 final.

⁽³⁾ COM(2023) 242 final.

olisi edistettävä yhtenäisellä lähestymistavalla. Uudistuksen tavoitteena on myös varmistaa tehokkaampi täytäntöönpano. Näiden tavoitteiden tukemiseksi EKP esittää joitakin komission ehdotuksia koskevia erityisiä teknisiä huomautuksia ja ehdotuksia, joiden tarkoituksena on parantaa edelleen uutta kehystä ja varmistaa, että se on avoimempi ja ennustettavampi.

Vankat unionin puitteet talous- ja finanssipolitiikan koordinoinnille ja valvonnalle ovat perustavanlaatuisella ja keskeisellä tavalla Euroopan unionin, jäsenvaltioiden ja erityisesti euroalueen edun mukaisia (*). EKP korostaa kestävän julkisen talouden rahoitusaseman merkitystä hintavakauden ja kestävän kasvun kannalta moitteettomasti toimivassa talous- ja rahaliitossa (EMU) (†). EU:n talouden ohjausjärjestelmän uudistus voi tarjota mahdollisuuden realistiseen, asteittaiseen ja kestävään julkisen velan sopeuttamiseen sekä helpottaa tarvittavaa kansallista rakennepolitiikkaa.

EKP kehottaa unionin lainsäätäjiä sopimaan EU:n talouden ohjausjärjestelmän uudistamisesta mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2023 loppuun mennessä. Koska vakaus- ja kasvusopimuksen yleinen poikkeuslauseke poistetaan käytöstä siihen mennessä (‡), sopiminen olisi ratkaisevan tärkeää velkakestävyttä sekä kestävää ja osallistavaa kasvua koskevien odotusten vakiinnuttamiseksi. Jos luotettavasta, avoimesta ja ennakoitavasta julkisen talouden kehuksesta ei päästä nopeasti yhteisymmärrykseen ja jos sitä ei oteta käyttöön, voi syntyä epävarmuutta, ja tarvittavat julkisen talouden sopeutustoimet ja uudistusten ja investointien yllykkeet voivat tarpeettomasti viivästyä.

EKP korostaa seuraavia uudistetun talouden ohjausjärjestelmän perusteluja. Ensinnäkin koronaviruspandemian jälkeinen julkisen talouden velkasuhteen kasvu ja velan heterogeenisuus vahvistavat tarvetta koordinoida tehokkaasti julkisen talouden rahoitusasemia vakaus- ja kasvusopimuksen avulla. Julkisen velan sopeuttaminen kestävällä, asteittaisella ja kestävällä tavalla, jossa otetaan huomioon vallitsevat kasvu- ja inflaationäkymät, on tärkeää julkisen talouden kestävyden varmistamiseksi ja julkisen talouden liikkumavaran palauttamiseksi ennen mahdollisia laskusuhdanteita. Toiseksi on olennaisen tärkeää kehittää finanssipolitiikasta suhdanteita tasoittavampaa. Taantumana aikana tarvitaan määrätietoisia toimia, jotta voidaan välttää haitallinen talouskehitys, mutta velkakestävyden varmistamiseksi on myös ratkaisevan tärkeää, että puskureita kasvatetaan talouden palaututtua vakaasti raiteilleen. Suhdanteita tasaava finanssipolitiikka edistää tehokkaasti makrotalouden vakauttamista suurten häiriöiden aikana ja tukee näin rahapolitiikkaa hintavakauden saavuttamiseksi keskipitkällä aikavälillä. Kolmanneksi on olennaisen tärkeää, että talouden ohjausjärjestelmässä luodaan edellytykset, joiden mukaisesti talouspolitiikoissa siirrytään paremmin kasvua tukevaan suuntaan. Rakennemuutokset, investoinnit ja julkisen talouden kestävyys olisi sisällytettävä paremmin julkisen talouden ja makrotalouden valvontaan, myös makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaisesti (§). Lisäksi vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen haasteisiin vastaaminen ja erityisesti kansainvälisen ja EU:n lainsäädännön mukaisten unionin ja jäsenvaltioiden ilmastositoumusten täyttäminen (¶) edellyttävät merkittäviä yksityisiä ja julkisia investointeja, joita edistetään täydentävien rakennepolitiikkojen avulla. Julkisen talouden velkasuhteiden uskottava vakauttaminen edellyttää kasvua edistäviä talouspolitiikan toimia, kuten julkisia investointeja, joita on kannustettava asianmukaisesti uudistetussa EU:n talouden ohjausjärjestelmässä. Jos NextGenerationEU-väline ja erityisesti elpymis- ja palautumistukiväline pannaan tehokkaasti täytäntöön, niillä tuetaan jäsenvaltioita näihin haasteisiin vastaamisessa ja osoitetaan unionin laajuisten toimien mahdollisuudet. Tarvitaan kuitenkin enemmän resursseja ja investointeja unionin tasolla sekä kestäviä kansallisesti rahoitettuja investointeja, jotka edellyttävät joko lisätulolähteitä tai menojen uudelleenpriorisointia erityisesti jäsenvaltioissa, joilla on korkea velkasuhde. Neljänneksi EKP suhtautuisi myönteisesti unionin talouden ohjausjärjestelmän euroalueeseen liittyvien näkökohtien edistymiseen, kuten euroalueen finanssipolitiikan mitoituksen tehokkaampaan koordinointiin ja asianmukaisesti suunniteltujen pysyvien yhteisten finanssipoliittisten resurssien luomiseen. Laajemmin ottaen talous- ja rahaliiton taloudellisen ja institutionaalisen rakenteen viimeistely on edelleen olennaisen tärkeää euroalueen häiriönsietokyvyn vahvistamiseksi sekä vakauden ja kasvun edistämiseksi (‡).

(*) Ks. ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden finanssipolitiikan vastuullisuutta ja julkisen talouden keskipitkän aikavälin linjausta vahvistavista säännöksistä 11 päivänä toukokuuta 2018 annetun Euroopan keskuspankin lausunnon CON/2018/25 1.1 kohta (EUVL C 261, 25.7.2018, s. 1). Kaikki EKP:n lausunnot ovat saatavilla EUR-Lex-sivustolla.

(†) Ks. "Eurosysteemien vastaus Euroopan komission tiedonantoon "The EU economy after COVID-19: implications for economic governance"" (Eurojärjestelmän vastaus Euroopan komission tiedonantoon "EU:n talous covid-19-pandemian jälkeen: vaikutukset talouden ohjausjärjestelmään"), 1.12.2021, saatavilla EKP:n verkkosivustolla osoitteessa www.ecb.europa.eu

(‡) Ks. Euroopan komissio, "Fiscal policy guidance for 2024: Promoting debt sustainability and sustainable and inclusive growth" (Finanssipoliittinen ohjaus vuodeksi 2024: velkakestävyden ja kestävän ja osallistavan kasvun edistäminen), 8.3.2023.

(§) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

(¶) Ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytty Pariisin sopimus (EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4), Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2021/1119, annettu 30 päivänä kesäkuuta 2021, puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) (EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1).

(‡) Ks. raportti "Euroopan talous- ja rahaliiton viimeistely", jonka on laatinut Jean-Claude Juncker tiiviissä yhteistyössä Donald Tuskin, Jeroen Dijsselbloemin, Mario Draghin ja Martin Schulzin kanssa, 22.6.2015, s. 4, saatavilla komission verkkosivustolla www.ec.europa.eu. Ks. myös yleiset huomautukset ehdotuksesta asetukseksi Euroopan investointien vakautusjärjestelyn perustamisesta 9 päivänä marraskuuta 2018 annetussa Euroopan keskuspankin lausunnon CON/2018/51 (EUVL C 444, 10.12.2018, s. 11) sekä ehdotuksesta asetukseksi euroalueen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviöväliseen ohjauskehystä 30 päivänä lokakuuta 2019 annetun Euroopan keskuspankin lausunnon CON/2019/37 (EUVL C 408, 4.12.2019, s. 3) 1.3 kohta.

Erityiset huomiot

1. Julkisen velan kestävyys ja julkisen talouden sopeuttaminen

1.1. Velkakestävyysanalyysin rooli

1.1.1. EKP katsoo, että ehdotetussa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevassa uudessa asetuksessa komission laatima velkakestävyysanalyysi on tärkeässä asemassa suunniteltaessa julkisen talouden nettomenoja koskevia teknisiä kehitysuria, joita komissio esittää ohjeiden antamiseksi jäsenvaltioille⁽¹⁰⁾. Komission velkakestävyysanalyysi on hyödyllinen työkalu sellaisten julkisen talouden riskien tunnistamisessa, joita ei oteta riittävästi huomioon kirjatuihin velkamääriin. Tällaisia riskejä ovat esimerkiksi ikääntymiseen liittyvät tulevat kustannukset, ehdolliset velat ja velan maturiteettijakauma. Jotta voidaan varmistaa velkakestävyysanalyysin toistettavuus, ennustettavuus ja avoimuus sekä kehityksen johdonmukainen täytäntöönpano kaikissa jäsenvaltioissa ja ajan mittaan, EKP korostaa, että komission velkakestävyysanalyysin perustana olevat menetelmät on täsmennettävä jäsenvaltioita kuullen ja niiden tuella. Lisäksi EKP:n mielestä olisi hyödyllistä kuulla Euroopan finanssipoliittista komiteaa tästä menetelmästä.

1.1.2. EKP on tyytyväinen siihen, että komission teknisessä kehityspolussa keskitytään nettomenojen viiteuraan, joka ei periaatteessa tukeudu vuotuisiin reaaliaikaisiin arvioihin tuotantokuilusta, joka ei ole havainnoitavissa. Tämä voi parantaa finanssipoliittikan suhdanteita tasoitavaa vaikutusta, myös suhdannetilanteesta johtuvan tulojen vaihtelun suhteen. Komission ehdotusten selkeyttämiseksi EKP suosittaa, että "nettomenojen" määritelmää täsmennetään edelleen⁽¹¹⁾ seuraavien näkökohtien selventämiseksi. Määritelmässä olisi a) selitettävä, määriteltäisiinkö nettomenoura nimellisarvona vai reaaliarvona, b) selvennettävä ja arvioitava bruttomenoista vähennettävien harkinnanvaraisten tulopuolen toimenpiteiden laskentamenetelmää ja c) selvennettävä, missä määrin indikaattorin laskelma perustuisi havainnoitavissa oleviin seikkoihin selventämällä erityisesti työttömyysetuusmenojen syklisten tekijöiden laskentamenetelmää.

1.1.3. Ehdotetussa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevassa uudessa asetuksessa edellytetään, että nettomenojen teknisellä kehitysuralla varmistetaan, että julkisen talouden velkasuhde saadaan uskottavasti laskuuralle tai se pysyy maltillisella tasolla⁽¹²⁾. Komissiolla on velvollisuus arvioida ja julkistaa uskottavuutta koskeva analyysinsä ja sen perustana oleva data⁽¹³⁾. EKP suosittaa, että uskottavuuden arviointiin sovellettavan menetelmän perustana olevia keskeisiä parametreja ja oletuksia täsmennettäisiin enemmän komission ehdotuksissa⁽¹⁴⁾. Lisäksi EKP pitää myönteisenä ja tukee sitä, että komission talous- ja rahoituskomitealle antama tekniset kehitysurat sisältävä kertomus julkistetaan ennen kuin jäsenvaltiot laativat kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittiset ja rakenteelliset suunnitelmansa (jäljempänä 'kansalliset suunnitelmat')⁽¹⁵⁾. Lisäksi EKP suosittaa, että kehitetään yhteiset periaatteet sellaisia päteviä ja todennettavissa olevia taloudellisia argumentteja varten, jotka jäsenvaltion on esitettävä kansallisessa suunnitelmassaan, jos nettomenoura on siinä korkeampi kuin komission esittämä tekninen kehitysurat⁽¹⁶⁾.

1.2. Suojatoimet

EKP muistuttaa, että SEUT-sopimuksen 126 artiklan 2 kohdan b alakohdassa viitataan tilanteisiin, joissa julkisen velan osuus bruttokansantuotteesta pienenee riittävästi ja lähestyy riittävän nopeasti viitearvoa⁽¹⁷⁾. Koska on tarpeen välttää tilannetta, jossa velka vakautuu korkealle tasolle, EKP suhtautuu myönteisesti siihen, että komission ehdotuksiin sisältyy joitakin suojatoimia velkasuhteen ja alijäämän pienenemisen tukemiseksi, erityisesti

⁽¹⁰⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 5 ja 6 artikla sekä liite I. Ks. myös komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle "Linjaukset EU:n talouden ohjauksjärjestelmän uudistamiseksi", COM (2022) 583 final, 9.11.2022.

⁽¹¹⁾ Esimerkiksi ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa ja/tai liitteessä II olevassa a kohdassa.

⁽¹²⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 6 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohda.

⁽¹³⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 8 artikla sekä liite V.

⁽¹⁴⁾ Tämä voitaisiin sisällyttää erityisesti ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen liitteeseen V.

⁽¹⁵⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 5 artikla.

⁽¹⁶⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 11 artiklan 2 kohta.

⁽¹⁷⁾ Ks. myös vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten 1 artiklan 1 kohta, jolla muutetaan liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6) 2 artiklan 1 a kohtaa.

varmistamalla, että julkisen talouden velkasuhde laskee suunnitelman kattaman kauden lopussa alle sen tason, jolla se oli teknisen kehitysuran alussa, välttämällä julkisen talouden sopeuttamisen viivytystä sopeutuskauden loppuvuosiin ja ehdottamalla vähimmäissopeutusta niitä vuosia varten, joihin alijäämän odotetaan ylittävän kolmen prosentin viitearvon⁽¹⁸⁾. EKP:n käsityksen mukaan suojatoimenpiteistä keskustellaan parhaillaan, ja se katsoo, että on tarpeen löytää tasapaino yhtäältä monimutkaisuuden ja vastuun ja toisaalta velan pienentämisen tehokkuuden välillä sen varmistamiseksi, että velka pienenee riittävästi ja että se eriytetään asianmukaisesti.

2. Kansalliset keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittiset suunnitelmat

2.1. Uudistukset ja investoinnit

Tuottavat investoinnit ovat välttämätön edellytys kasvulle, joka tukisi julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä. Sen vuoksi on ratkaisevan tärkeää, ettei julkisen talouden sopeuttaminen haittaa investointeja, etenkin sellaisia, joilla tuetaan unionin yhteisiä painopisteitä. Tätä varten olisi myös seurattava tehokkaasti julkisten investointien tasoa ja laatua. EKP on lisäksi samaa mieltä siitä, että kasvua tukevia uudistuksia on kiireellisesti edistettävä. Tästä syystä kansallinen sitoutuminen jäsenvaltioiden kansallisiin suunnitelmiin on olennaisen tärkeää. EKP korostaa, että ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen mukainen jäsenvaltioiden ja komission välinen tekninen vuoropuhelu⁽¹⁹⁾, joka on tärkeä osa kansallista sitoutumista, olisi käytävä sujuvasti, avoimesti ja ennakoitavasti. Teknisen vuoropuhelun olisi oltava asianmukaisesti jäsenneltyä ja yksityiskohtaista, jotta kansallisten suunnitelmien sisältö voidaan määritellä selkeästi. Näin ollen EKP suosittaa, että ehdotettuun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevaan uuteen asetukseen sisällytetään yksityiskohtaisemmat tiedot uudistus- ja investointisitoumuksista koskevista vaatimuksista, jotka on sisällytettävä kaikkiin kansallisiin suunnitelmiin⁽²⁰⁾.

2.2. Sopeutuskausi

Ehdotetussa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevassa uudessa asetuksessa säädetään, että jäsenvaltioiden kansallisissa suunnitelmissa on esitettävä vähintään neljä vuotta kattava nettomenoura⁽²¹⁾. Jos jäsenvaltio sitoutuu asiaankuuluviin uudistuksiin ja investointeihin, sopeutuskautta voidaan pidentää enintään kolmella vuodella⁽²²⁾. Tämä on pitkä aikaväli ja ulottuu tyypillistä vaalikautta pitemmälle ja voi näin ollen estää näiden sitoumusten noudattamisen. Näin ollen EKP kannattaa varovaisuutta kansallisten suunnitelmien pidentämisen suhteen ja korostaa lisä uudistuksia ja -investointeja koskevien sitoumusten täysimääräisen toteutumisen tarvetta. Lisäksi EKP:llä on kaksi sopeutuskautta ja sen pidentämistä koskevaa ehdotusta. Ensinnäkin EKP suhtautuu myönteisesti vaatimukseen, jonka mukaan kaikkien uudistus- ja investointisitoumusten, joihin sopeutuskauden pidentäminen perustuu, on oltava riittävän yksityiskohtaisia, etupainotteisia, aikasidonnaisia ja riittävän hyvin todennettavissa⁽²³⁾. Sen varmistamiseksi, että menetelmät ovat riittävän selkeitä ja avoimia, EKP ehdottaa, että jäsenvaltioiden sitoumusten arviointia koskevaa arviointikehystä⁽²⁴⁾ kehitetään edelleen. Olisi erityisesti varmistettava, että tällaiset sitoumukset edistävät potentiaalista kasvua ja siten velkakestävyyttä. Lisäksi EKP suosittaa, että ehdotettuun asetukseen sisällytetään lisätoimia, joilla varmistetaan investointien lisääminen kriittisiin poliittisiin painopisteisiin, kuten vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, ja että uudistus- ja investointisitoumukset toteutetaan riittävän etupainotteisesti samalla tavoin kuin julkisen talouden sopeuttamista varten jo käytössä olevat suojatoimet⁽²⁵⁾. Sopeutuskauden pidentämisessä voidaan ottaa huomioon vuoteen 2026 saakka jäsenvaltioiden hyväksytyihin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyvät uudistus- ja investointisitoumukset⁽²⁶⁾. EKP suhtautuu myönteisesti elpymis- ja palautumissuunnitelmien huomioon ottamiseen, mutta suosittaa arviointikehysten yhteydessä sen varmistamista, että merkittävä osa jäsenvaltioiden esittämistä uudistuksista ja investoinneista on aiempia sitoumuksia täydentäviä.

⁽¹⁸⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 6 artiklan ensimmäisen kohdan c ja d alakohta sekä liitteessä I oleva c alakohta. Ks. vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten 1 artiklan 2 kohta, jolla muutetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 4 kohtaa, ja vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten 1 artiklan 4 kohta, jolla muutetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 5 artiklan 1 kohtaa.

⁽¹⁹⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 10 artikla.

⁽²⁰⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 11, 12 ja 14 artikla sekä liite II.

⁽²¹⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 5 artikla sekä 11 artiklan 1 kohta.

⁽²²⁾ Ks. vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan asetuksen 13 artiklan 1 kohta.

⁽²³⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 13 artiklan 3 kohta.

⁽²⁴⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 13 artiklan 5 kohta sekä liite VII.

⁽²⁵⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 6 artiklan ensimmäisen kohdan c ja d alakohta sekä 15 artiklan 2 kohta.

⁽²⁶⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 13 artiklan 4 kohta.

2.3. *Tarkistetut kansalliset suunnitelmat*

Ehdotetussa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevassa uudessa asetuksessa säädetään, että jäsenvaltiot voivat toimittaa tarkistetun kansallisen suunnitelman, jos olosuhteet objektiivisesti tarkasteltuna estävät alkuperäisen kansallisen keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittisen suunnitelman toteuttamisen tai jos uusi hallitus pyytää saada toimittaa uuden kansallisen suunnitelman⁽²⁷⁾. EKP suosittaa, että ehdotetussa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevassa uudessa asetuksessa täsmennetään ne objektiiviset olosuhteet, joita voitaisiin pitää merkityksellisinä, ja selvennetään, miten komissio ottaa huomioon asianomaisen jäsenvaltion aiemman tarkistuksen tai sen puuttumisen uuden teknisen kehitysuran valmistelussa. Lisäksi EKP suosittaa, että ehdotetulla vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevalla uudella asetuksella varmistetaan, että tarkistettu suunnitelma ei mahdollista uudistusten ja investointien lykkäämistä.

3. Vuorovaikutus makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn kanssa

3.1. EKP suhtautuu myönteisesti kansallisten rakenneuudistusituumusten sekä investointi- ja finanssipolitiikan kokonaisvaltaiseen seurantaan osana kansallisia suunnitelmia kaikkien kansallisten rakennepoliittikkojen osalta, erityisesti niiden, joilla voidaan helpottaa makrotalouden epätasapainojen ehkäisemistä ja korjaamista, kuten makrotalouden epätasapainoa koskevassa menettelyssä seurataan⁽²⁸⁾.

3.2. EKP suhtautuu myönteisesti vaatimukseen, jonka mukaan kansallisissa suunnitelmissa on vastattava unionin maakohtaisiin suosituksiin, mukaan lukien niihin, jotka koskevat makrotalouden epätasapainoa koskevassa menettelyssä havaittuja makrotalouden epätasapainoja⁽²⁹⁾. EKP suosittaa, että kansallisissa suunnitelmissa keskitytään torjumaan suurimpia riskejä, joita makrotalouden epätasapainosta aiheutuu julkisen talouden kestävyydelle, jatkuvia kilpailukyvyn menetyksiä ja merkittävää ulkoista epätasapainoa.

3.3. Ehdotetussa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevassa uudessa asetuksessa säädetään, että jos jäsenvaltio ei toteuta kansalliseen suunnitelmaansa sisältyviä uudistus- ja investointisitoumuksia asetuksella makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn kannalta merkityksellisten maakohtaisten suositusten toteuttamiseksi ja kyseisessä jäsenvaltiossa on liiallinen epätasapaino, voidaan aloittaa liiallista epätasapainoa koskeva menettely Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti⁽³⁰⁾ ⁽³¹⁾. Tällöin jäsenvaltion on toimitettava tarkistettu kansallinen suunnitelma, joka toimii myös asetuksen (EU) N:o 1176/2011 8 artiklan 1 kohdassa edellytettynä korjaussuunnitelmana. EKP esittää tältä osin kaksi huomautusta. Ensinnäkin, kun otetaan huomioon makrotaloudellisten haasteiden muuttuva luonne, EKP katsoo, että olisi hyödyllistä, jos kehys helpottaisi myös kansallisten suunnitelmien muuttamista riippumatta siitä, aloitetaanko liiallista epätasapainoa koskeva menettely vai ei. Näin varmistetaan, että asiaankuuluvia uudistuksia ja investointeja voidaan muuttaa, jotta kaikkiin uusiin makrotalouden epätasapainoihin ja makrotalouden haasteisiin voidaan puuttua laajemmin oikea-aikaisesti ja tehokkaammalla tavalla. Toiseksi EKP toteaa, että makrotalouden epätasapainon valvonnan täytäntöönpano on ollut keskeinen huolenaihe nykyisessä talouden ohjausjärjestelmässä. EKP korostaa, että makrotalouden epätasapainon ehkäisemistä ja korjaamista koskevat menettelyt olisi määritettävä avoimilla ja tehokkailla käynnistysmekanismeilla, joihin kuuluu yksityiskohtainen tiedottaminen menettelyä koskevista päätöksistä⁽³²⁾. Sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot puuttuvat makrotalouden epätasapainoon oikea-aikaisesti ja tehokkaalla tavalla⁽³³⁾, EKP korostaa, että makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn tarjoamia mahdollisuuksia olisi hyödynnettävä täysimääräisesti, avoimesti ja johdonmukaisesti sekä varmistaen, että jäsenvaltiot sitoutuvat menettelyyn, myös tarvittaessa liiallista epätasapainoa koskevan menettelyn aloittamiseen.

4. Noudattaminen ja täytäntöönpano

4.1. *Sopeutuskauden pidentämisen perustana olevien sitoumusten tyydyttävä noudattaminen jäsenvaltioissa*

Ehdotetussa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevassa uudessa asetuksessa säädetään, että jos jäsenvaltio on saanut jatkoa sovellettavalle sopeutuskaudelleen, mutta ei noudata tyydyttävästi sopeutuskauden pidentämisen perustana olevaa uudistus- ja investointisitoumusten kokonaisuutta, neuvosto voi komission suosituksesta suosittaa tarkistettua nettomenouraa ja lyhyempää sopeutuskautta⁽³⁴⁾. Tässä yhteydessä EKP korostaa

⁽²⁷⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 14 artiklan 1 kohta.

⁽²⁸⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 11 artiklan 1 kohta, 12 artiklan b alakohta, 13 artiklan 2 kohta sekä 16 ja 30 artikla.

⁽²⁹⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 11 artiklan 1 kohta sekä 12 artiklan b alakohta.

⁽³⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³¹⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 30 artikla.

⁽³²⁾ Ks. Euroopan unionin talouspolitiikan ohjausjärjestelmän uudistamisesta 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan keskuspankin lausunnon CON/2011/13 (EUVL C 150, 20.5.2011, s. 1) 18 kohta.

⁽³³⁾ Ks. neuvoston lehdistötiedote 12. heinäkuuta 2022, "Makrotalouden epätasapainoa koskeva menettely: Neuvosto hyväksyy päätelmät", saatavilla neuvoston verkkosivustolla osoitteessa www.consilium.europa.eu.

⁽³⁴⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 19 artikla.

tarvetta varmistaa oikea-aikainen, riittävä ja avoin seuranta ja täytäntöönpano sen suhteen, noudattavatko jäsenvaltiot julkisen talouden ja makrotalouden vakauden varmistamiseksi antamia uudistus- ja investointisitoumuksia. Näin tässä tapauksessa voi olla suotavaa, että ehdotetussa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevassa uudessa asetuksessa neuvostolla on "noudata tai selitä" -säännön⁽³⁵⁾ mukaisesti komission suosituksesta velvollisuus suosittaa tarkistettua nettomenouraa ja lyhyempää sopeutuskautta⁽³⁶⁾. Tältä osin EKP panee merkille, että komissio viittaa tulevaan työhön uuden toteuttamisen varmistamisvälineen kehittämiseksi⁽³⁷⁾. EKP toivoisi uudesta toteuttamisen varmistamisvälineestä lisätietoja, jotka puuttuvat vielä komission ehdotuksista.

4.2. Merkittävien julkisen velan kestävyteen liittyvien haasteiden ja muiden merkityksellisten tekijöiden arviointi SEUT-sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan mukaisen komission kertomuksen yhteydessä

EKP panee tyytyväisenä merkille, että jos kyseisellä jäsenvaltiolla on julkisen velan kestävyteen liittyviä haasteita, tätä pidetään keskeisenä merkityksellisenä tekijänä, joka aiheuttaa liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn aloittamisen⁽³⁸⁾. Koska liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon kannalta merkityksellisten tekijöiden arviointi on tärkeää, EKP kehottaa sisällyttämään vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettuihin muutoksiin hyvin määritellyn ja avoimen metodologisen lähestymistavan näiden tekijöiden arvioimiseksi.

4.3. Korjaavan nettomenouran suunnittelu

EKP korostaa, että liiallinen velka ja alijäämät on korjattava asteittain mutta nopeasti. Tässä yhteydessä se toteaa, että suojatoimia, joilla pyritään rajoittamaan riskiä julkisen talouden sopeutuksen viivästyisestä, on otettu käyttöön sen suhteen, miten korjaavalla nettomenouralla on puututtava velkasuhteeseen⁽³⁹⁾. EKP suhtautuu myönteisesti alijäämään liittyvään numeroina ilmaistuun vaatimukseen, jolla varmistetaan, että niiden vuosien osalta, joina julkistalouden alijäämän odotetaan ylittävän viitearvon, korjaavan nettomenouran on johdettava vuotuisen vähimmäissopeutukseen. Olisi kuitenkin selvennettävä, miten tätä sopeutusta mitataan. EKP toteaa kuitenkin, että vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotetut muutokset⁽⁴⁰⁾ poistaisivat nykyisen vaatimuksen, jonka mukaan SEUT-sopimuksen 126 artiklan 7 kohdan mukaisessa neuvoston suosituksessa on vahvistettava erityinen määräaika liiallisen alijäämän korjaamiseksi siten, että "korjaaminen on saatettava päätökseen liiallisen alijäämän toteamista seuraavana vuonna, ellei ole olemassa erityisiä olosuhteita"⁽⁴¹⁾.

4.4. Valvontakirjanpito

EKP on tyytyväinen siihen, että komission on perustettava valvontakirjanpito, jonka avulla voidaan seurata toteutuneiden nettomenojen kumuloituneita poikkeamia nettomenouralta ylös- ja alaspäin⁽⁴²⁾. Tämä on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan varmistaa säännön noudattaminen ja tukea sen vastasyklisyyttä siten, että taloudellisesti hyvinä aikoina voidaan rakentaa finanssipoliittisia puskureita, joita voidaan käyttää taloudellisesti huonoina aikoina. Valvontakirjanpidossa olevat tiedot otetaan huomioon SEUT-sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan mukaisessa komission kertomuksessa⁽⁴³⁾, joten ne muodostavat merkityksellisen tekijän liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn aloittamisen kannalta. Tästä syystä EKP suosittaa, että valvontakirjanpidon toimintaa ja keskeisiä parametreja täsmennettäisiin edelleen. EKP suosittaa lisäksi, että maakohtaiset laskelmat ja kunkin valvontakir-

⁽³⁵⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 27 artikla.

⁽³⁶⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 19 artikla. Sanamuotoa voitaisiin muuttaa seuraavasti: "[...] neuvosto suosittaa komission suosituksesta tarkistettua nettomenouraa ja lyhyempää sopeutuskautta."

⁽³⁷⁾ Ks. komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle "Linjaukset EU:n talouden ohjausjärjestelmän uudistamiseksi", COM (2022) 583 final, 9.11.2022.

⁽³⁸⁾ Vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten 1 artiklan 1 kohta, jolla muutetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 3 kohtaa.

⁽³⁹⁾ Ks. vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten 1 artiklan 2 kohta, jolla muutetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 4 kohtaa, ja vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten 1 artiklan 4 kohta, jolla muutetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 5 artiklan 1 kohtaa.

⁽⁴⁰⁾ Ks. vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten 1 artiklan 2 kohta, jolla muutetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 4 kohtaa.

⁽⁴¹⁾ Ks. asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 4 kohtaa.

⁽⁴²⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 21 artiklan toinen kohta sekä liite IV.

⁽⁴³⁾ Ks. vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten 1 artiklan 1 kohta, jolla muutetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 3 kohdan b alakohtaa.

janpidossa olevan jäsenvaltion tilanne julkaistaan komission verkkosivuilla mieluiten komission kevään ja syksyn ennusteiden yhteydessä. Lopuksi EKP suosittelee, että otetaan käyttöön toteutuneiden nettomenojen nettomenouralta poikkeamia koskeva kynnsarvo, joka johtaisi siihen, että komission olisi laadittava SEUT-sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan mukainen kertomus ⁽⁴⁴⁾.

5. Riippumattomien finanssipoliittisten instituutioiden ja Euroopan finanssipoliittisen komitean rooli

- 5.1. Riippumattomien elinten roolin vahvistaminen julkisen talouden valvontaprosessissa voi auttaa vähentämään finanssipoliittiselle päätöksenteolle luontaisia suhdanteita myötäileviä suuntauksia ja samalla tukea kansallista sitoutumista, mikä on olennaisen tärkeää sääntelyn kestävästä täytäntöönpanon kannalta ⁽⁴⁵⁾. EKP kannattaa siksi ehdotettuja säännöksiä, joilla pyritään vahvistamaan riippumattomien finanssipoliittisten instituutioiden asemaa ⁽⁴⁶⁾ säätämällä niiden hallintoon ja riippumattomuuteen liittyvistä vaatimuksista ja osoittamalla niille tehtäviä ⁽⁴⁷⁾, jotka ovat laajempia kuin niillä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 473/2013 nojalla olevat tehtävät ⁽⁴⁸⁾. EKP suhtautuu erityisen myönteisesti siihen, että ”noudata tai selitä” -periaate ankkuroidaan unionin lainsäädäntöön. EKP kannattaa riippumattomien finanssipoliittisten instituutioiden aseman vahvistamista edellyttäen, että myös niiden kokonaiskapasiteettia parannetaan suhteessa niiden lisätehtäviin ja että varmistetaan niiden omat riittävät ja vakaat resurssit, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä tehokkaasti ⁽⁴⁹⁾.
- 5.2. EKP suosittelee, että riippumattomien finanssipoliittisten instituutioiden tehtävää ehdotetussa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevassa uudessa asetuksessa voitaisiin edelleen vahvistaa – edellyttäen että niiden valmiuksia vahvistetaan edellä mainitulla tavalla ja rajoittamatta komission perussopimusten mukaista tehtävää – siten, että niille annetaan tehtävä jäsenvaltioiden kansallisten suunnitelmien valmistelussa ja sellaisten tavoitteiden arvioinnissa, joita ei voida ilmaista määrällisesti (esimerkiksi uudistusten vaikutusten osalta). Riippumattomat finanssipoliittisten instituutiot voisivat esittää arvion taustalla olevista oletuksista, kansallisen suunnitelman yhdenmukaisuudesta komission teknisen kehitysuran ja tarvittaessa uudistus- ja investointisitoumusten uskottavuudesta. EKP suosittelee myös, että riippumattomien finanssipoliittisten instituutioiden osallistumista vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten yhteydessä voitaisiin edelleen vahvistaa edellyttämällä, että riippumaton finanssipoliittisten instituutio laatii myös lausunnon merkityksellisiä tekijöitä koskevasta komission analyysistä SEUT-sopimuksen 126 artiklan 3 kohdan mukaista kertomusta varten.
- 5.3. Lopuksi EKP toteaa, että se tunnustaa Euroopan finanssipoliittisen komitean ⁽⁵⁰⁾ työn ja antaa täyden tukensa komission aikomukselle selvittää toimenpiteitä sen vahvistamiseksi. Tässä tarkoituksessa EKP tukee Euroopan finanssipoliittisen komitean merkittävää roolia unionin talouden ohjausjärjestelmässä, sanotun kuitenkin rajoittamatta komission toimivaltaa ⁽⁵¹⁾. EKP suhtautuu erityisen myönteisesti Euroopan finanssipoliittisen komitean mahdollisuuteen antaa lausunto tietojen antamiseksi yleisen poikkeuslausekkeen käyttöönottoa tai pidentämistä koskevaa neuvoston suositusta varten vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetusehdotuksen mukaisesti ⁽⁵²⁾. Kuten edellä 1.1.1 kohdassa todettiin, EKP pitää myös hyödyllisenä kuulla Euroopan finanssipoliittista komiteaa digitaalivälisäädöksen perustana olevista menetelmistä. Lisäksi olisi vahvistettava Euroopan finanssipoliittisen komitean roolia euroalueen asianmukaisen finanssipoliittisen virityksen arvioinnissa.

⁽⁴⁴⁾ Esimerkiksi vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten 1 artiklan 1 kohdassa, jolla muutetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklaa.

⁽⁴⁵⁾ Ks. Eurojärjestelmän vastaus Euroopan komission 19.10.2021 antamaan tiedonantoon ”EU:n talous covid-19-pandemian jälkeen: vaikutukset talouden ohjausjärjestelmään”, 1.12.2021.

⁽⁴⁶⁾ Ks. lausunnon CON/2018/25 2.4.1 kohta.

⁽⁴⁷⁾ Ks. julkisen talouden kehyksiä koskevaan direktiiviin ehdotettujen muutosten 1 artiklan 8 kohta, jolla muutetaan jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista 8 päivänä marraskuuta 2011 annetun neuvoston direktiivin 2011/85/EU (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 41) 8 artiklaa. Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 22 artikla. Ks. vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten 1 artiklan 1 kohta, jolla muutetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 3 kohtaa, ja vakaus- ja kasvusopimuksen korjaavaa osiota koskevaan asetukseen ehdotettujen muutosten 1 artiklan 3 kohta, jolla muutetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 3 artiklan 5 kohtaa.

⁽⁴⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 473/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, alustavien talousarvioesitysten seuranta ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä (EUVL L 140, 27.5.2013, s. 11).

⁽⁴⁹⁾ Ks. julkisen talouden kehyksiä koskevaan direktiiviin ehdotettujen muutosten 1 artiklan 8 kohta, jolla muutetaan neuvoston direktiivin 2011/85/EU 8 artiklan 3 kohdan c alakohtaa.

⁽⁵⁰⁾ Komission päätös (EU) 2015/1937, annettu 21 päivänä lokakuuta 2015, riippumattoman neuvoston Euroopan finanssipoliittisen komitean perustamisesta (EUVL L 282, 28.10.2015, s. 37).

⁽⁵¹⁾ Ks. lausunnon CON/2011/13 22 kohta.

⁽⁵²⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 24 artikla.

6. Komissiolle siirretty säädösvalta muuttaa liitteitä

- 6.1. Ehdotetulla vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevalla uudella asetuksella siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä liitteiden II–VII muuttamiseksi siten, että mukautuksilla voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon tuleva kehitys tai tarpeet ⁽⁵³⁾.
- 6.2. Koska liitteet ovat olennainen osa ehdotettua vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevaa uutta asetusta, EKP suosittaa, että liitteisiin sisällytetään jo *etukäteen* tarkempia yksityiskohtia ja eritelmiä. Kuten edellä todettiin, yksityiskohtaisempia tietoja voitaisiin antaa erityisesti kansallisen keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittista suunnitelmasta (liite II), valvontakirjanpidosta (liite IV), uskottavuuden arviointiin sovellettavasta menetelmästä (liite V) ja sopeutuskauden pidentämisen perustana olevien uudistus- ja investointisitoumusten arviointikehyksestä (liite VII).
- 6.3. Lisäksi EKP painottaa, että on tärkeää, että EKP:tä kuullaan kaikista sen toimialaan kuuluvista delegoiduista säädöksistä ja täytäntöönpanosäädöksistä riittävän ajoissa SEUT-sopimuksen 127 artiklan 4 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan ja 282 artiklan 5 kohdan mukaisesti ⁽⁵⁴⁾.

7. Suhde talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehtyyn sopimukseen

EKP suhtautuu myönteisesti komission ehdotusten tavoitteeseen liittää talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä 'vakaussopimus') sisältö osaksi unionin lainsäädäntöä vakaussopimuksen 16 artiklan mukaisesti ⁽⁵⁵⁾. Komissio on tulkinnut vakaussopimuksen sisältöä siten, että se vastaa finanssipoliittista sopimusta (vakaussopimuksen III osasto). Lisäksi EKP toteaa, että vakaussopimuksen 2 artiklalla varmistetaan, että komission ehdotusten hyväksyminen ei edellytä vakaussopimuksen muuttamista tai kumoamista. Vakaussopimuksen 2 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että sopimuspuolet soveltavat ja tulkitsevat vakaussopimusta niiden sopimusten mukaisesti, joihin Euroopan unioni perustuu, ja erityisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan sekä unionin oikeuden, prosessioikeus mukaan lukien, mukaisesti aina, kun johdetun oikeuden säädösten antaminen on tarpeen. Lisäksi vakaussopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa todetaan, että vakaussopimusta sovelletaan siltä osin kuin se on niiden sopimusten, joihin Euroopan unioni perustuu, ja unionin oikeuden mukainen ja että sillä ei saa puuttua unionin toimivaltaan toimia talousliiton alalla. Näin ollen EKP:n käsityksenä on, että kun komission ehdotukset hyväksytään ja ne tulevat voimaan, vakaussopimusta sovelletaan ja sitä tulkitaan uuden talouden ohjauksjärjestelmän mukaisesti.

8. Euroopan talous- ja rahaliiton viimeisteleminen

EKP korostaa, ottaen huomioon vahvan unionin sääntelyn merkityksen talous- ja finanssipolitiikan koordinoimille rahaliiton yhteydessä, että euroalueeseen liittyvissä erityisnäkökohdissa tarvitaan lisätoimia. Rahapolitiikan vastapainoksi on tärkeää kehittää puitteet euroalueen finanssipolitiikan kokonaisvirityksen seurannalle ja ohjaukselle, koska ne voivat auttaa varmistamaan, että raha- ja finanssipolitiikka täydentävät toisiaan paremmin. Lisäksi pysyvän keskitetyn rahoituskapasiteetin tarve on edelleen olemassa. Asianmukaisesti suunniteltu väline voisi tehostaa euroalueen makrotalouden vakautta ja lähentymistä pitkällä aikavälillä, myös investointien avulla, ja tukea siten myös yhteistä rahapolitiikkaa. Tätä varten pysyvän keskitetyn rahoituskapasiteetin suuruuden olisi oltava riittävä, ja sillä olisi oltava pysyvä rahoitus ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵³⁾ Ks. ehdotetun vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota koskevan uuden asetuksen 32 artikla.

⁽⁵⁴⁾ Ks. ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2003/71/EY ja 2009/138/EY muuttamisesta Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen sekä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen valtuuksien osalta 4 päivänä toukokuuta 2011 annettu Euroopan keskuspankin lausunto CON/2011/42; ks. ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan kansantalouden tilinpito- ja aluetilinpitojärjestelmästä Euroopan unionissa 19 päivänä toukokuuta 2011 annettu Euroopan keskuspankin lausunnon CON/2011/44 8 kohta; ks. ehdotuksesta direktiiviksi oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa sekä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta ja ehdotuksesta asetukseksi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista 25 päivänä tammikuuta 2012 annetun Euroopan keskuspankin lausunnon CON/2012/5 4 kohta; ks. ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan yritystilastoista, asetuksen (EY) N:o 184/2005 muuttamisesta ja kymmenen säädöksen kumoamisesta yritystilastojen alalla 2 päivänä tammikuuta 2018 annetun Euroopan keskuspankin lausunnon CON/2018/1 1.9 kohta.

⁽⁵⁵⁾ Ks. lausunnon CON/2018/25 1.2 kohta. Vakaussopimuksen 16 artiklassa määrätään, että viimeistään viiden vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulopäivästä eli 1 päivään tammikuuta 2018 mennessä on toteutettava tarvittavat toimenpiteet vakaussopimuksen sisällön liittämiseksi osaksi unionin oikeutta.

⁽⁵⁶⁾ Ks. Eurojärjestelmän vastaus Euroopan komission 19.10.2021 antamaan tiedonantoon "EU:n talous covid-19-pandemian jälkeen: vaikutukset talouden ohjauksjärjestelmään", 1. joulukuuta 2021. Ks. lausunnon CON/2018/51 yleiset huomiot ja lausunnon CON/2019/37 1.3 kohta.

Tehty Frankfurt am Mainissa 5 päivänä heinäkuuta 2023.

EKP:n puheenjohtaja
Christine LAGARDE
